

ಪಂಪದೇವರ ನೆಲೆತೆಯು

ಶುದ್ಧ 170 13129

అశ్రువునన్మనోరాయణప్రణీతము.

[illegible]

రాజమహేంద్రవరమున
శ్రీరామమూర్తాక్షరశాలయందు
ముద్రితము.
1934.

రెండు మాటలు.

కవిజానాక భావోల్బణములో ఊగిపోయి తన అనుభూతిని తరుచు వద్యంగా ఆలపించడంనైసర్గికం. కథాద్రిపాథాన్యంకలిగిన ప్రబంధాదులకంటె ఏకభావోదేకముతో పొరలిన ఖండకావ్యాలు హృదయాన్ని పట్టుకుంటవి.

శతకములు ఈజాతిలోనివి. శతకవాఙ్మయముకూడా మనకు సంస్కృతసారస్వతమునుండి దిగుమతీ అయినదే. అయితే సంస్కృతశతకాలలోవుండే సత్యానుభూతి, ఆవేదన, రచనానైపుణ్యం, తెనుగుశతకాలలోలేదు. ఆర్యాసప్తశతి, శివానందలహరి, సౌందర్యలహరి, మొదలయిన సంస్కృతశతకములకు సరిగా ఏతెనిగుశతకాలు చూపగలమో తెలియదు. కవికి, తద్వ్యాగా కవిశిష్యునికి ఉండవలసిన అనుభూతి, ఆవేశం, పలుకుబడి, కుదిరికుదరని లేబరువుతనము తెలుగువారిలో జాస్తీ. కనుక ఏవిధంగానూ తెలుగుసారస్వతము, పరిణతస్థితికిరాలేదు.

తెలుగున యిప్పటికి ప్రకటించిన శతకాలు వేయికిపైబడినవి. కాని చెప్పదగినవి, కాళహస్తీశ్వరశతకమువంటివి, ఏవదో ఉంటవి. నీటికి కొన్ని శతకములు వ్రాసినారు. చెప్పదగినవి సుమతి, వినురవేమవంటివి రెండు మూడు.

సత్యనారాయణగారి శతకము అంధులకు నూతనము
గా అందినది. దీని మంచిచెడ్డలు విచక్షణులకు వేర్పరువనక్కర
లేదు. మిత్రుని కవిత మన్మందు కొత్తపాలుపుతో ప్రకటి
తమై రసికామోదమును బడయుటకు నాటశీస్సులు.

ఉభయభాషాప్రవీణ,
ఇంద్రకంటి హనుమచ్ఛాస్త్రి,
మా డు గు ల.

మహారాజశ్రీ పుత్రేపు సత్యనారాయణవంతులుగారు
రచించిన వేంకటేశ్వరశతకము నామూలాగ్నిముగా గ్రంథ
కర్తగారి ముఖమువల్లనేవింటిని. కవిత్యము మిక్కిలి సాపుగాను
రసభూయిష్ఠముగాను, భక్తిరసవృధానముగాను, ప్రాచీనకవుల
కవిత్యమువలె నిర్మలశుభ్రవిలాసాధారగాఁ జెప్పబడినట్లున్నది. కాని
గణములు పేర్చుకొని తణుముకొని చెప్పినట్లగపడలేదు. చదు
వరులకు నిజానిజములు గ్రంథమేసాక్ష్యమియ్యఁగలదు. కాన
నేను విస్తరించివ్రాయ నవసరములేదు.

ఇ ట్లు,
విద్వాక్, వడ్లమాని లక్ష్మీనరసింహశాస్త్రి
సంస్కృతపండితుఁడు
బొడ్డుపైసూక్తులు,
చోడవరము.

విజ్ఞాపనము.

ఆంధ్రభాషాభిమానులారా!

ఉ. బమ్మెలపోతరాజుకవి వర్ణించు ధూర్జటితత్కు-వారులో
కమ్మనవాసినినట్టి శతకమ్ముల సీశతకమ్ముమించగా
నెమ్మెయినేడైన జగదీశునిగ్రంథముగాన మీరు ప్రే-
మమ్మున నాదరించి యొకమారు పఠించెదరంచునమ్మెదన్.

చ. హరిహరభక్తకృష్ణ వసుధాధిపసాలిత మాన్యులొక్క న
త్పరివసియించిభక్తులకు మోక్షమొసంగుచునున్న వేంకటేశ
శ్వరువయి భక్తితోడుతను వ్రాసితి సీశతకంబు దీనినె
వ్వరయినగానివిన్న చదువక సిరిసంపదలబ్బునమ్మడి.

సీ భోగమందింద్రీ సమండుసబ్దయ
పులరాజుగారి పృథ్వితుండవడు
మిన్ను విడిగి తనమీదఁబడిన జలం
పని సుబ్బరాయుని మనుమఁడవడు
సత్యసంధుండతి శాంతుఁడైనట్టియ
పులరాజవరతనూ భవ్రుఁడవండు
సర్వజనంబులు సాధ్వీమణియటంచు
బలుకుసన్నమమద్దుపట్టియెవడు

గీ. అట్టి పుత్రప్రసంశదుగ్ధాభిచంద్రుఁ
డైన సత్యనారాయణావ్వాయుడనేను
వ్రాసినట్టి యీ వేంకటేశ్వరశతకము
రవిశశాంకతారకముగఁ గ్రాలుగాక.

శ్రీ వేంకటేశ్వర శతకము.

ప్రారంభము.

ఉ. శ్రీరఘురామచంద్ర! సరసీరుహలోచన! దుష్టశిక్షణా!
సారసగర్భశర్వసురసన్నత! భూమిసుతామనోహరా!
భూరమణాగ్రగణ్య! మునిపుంగవవందిత! భక్తకోకమం
దార! దయాంతరంగ! నినునమ్మితి బ్రోవుము వేంకటేశ్వరా.

ఉ. శ్రీసతిపేరురంబుపండుఁ జేర్చి మహా భుజగేంద్ర శాయినై
వ్యాసవసిష్ఠకణ్వమునివర్గము భక్తజనరంబులెల్ల వి
శ్వాసమ తోడనిత్యము స్తవబావరింపఁగ నాలకించుని
న్నే సతతంబుఁగొల్తునల్లినదళలోచన! వేంకటేశ్వరా.

చ. ధనమునొసంగి కాని వసుధాతలమర్పణఁజేసికాని పూ
జనపుడుసల్పికాని యనిశంబువ్రతంబులొనర్చికాని నే
నినుఁ బరితృప్తుఁడేయుటకు నేరనుగావున భక్తితోడ నీ
ఘనశతకంబునీయ సమకట్టితినిప్పుడు వేంకటేశ్వరా.

చ. హరిహరులిద్దఱుచు హృదయమ్మున భేదపుబుద్ధిఁగల్గియెం
దఱ్ఱో వసుధాతలమ్మునఁ గనంబడుచుండిరి నేనుమాత్రమా

కరణిందలంకుకంతయు నొకండఱునీవెయటంచు నెమ్మదిన్
నిరతమునమ్ముచుంటి రిజనీచరశిక్షణ! వేంకటేశ్వరా.

చ. వరరథదఁతివాజిభటవర్గము దారతనూజపాత్రోసో
దరహితబంధుభృత్యసమదాయము శాశ్వతమంచునమ్మి నీ
చరణసరోజయుగ్మమొక సారియుఁగొల్పని మూఢులుందురీ
నరగణమందుఁగావుననునన్నటుఁజేర్పకు వేంకటేశ్వరా.

ఉ. భానుకులాబ్ధిచంద్ర! భవబంధవిమోచన! దీనరక్షణ!
మానవనాథ! సద్గుణ సమన్విత! రాఘవ! సర్వలోక స
న్మానచరిత్ర! పాతకవినాశక! దానవవంశనాశనా!
నేనినుసన్నుతించుటకు నేరనుగావుము వేంకటేశ్వరా.

చ. వనులనుకర్వతంబులనువాఢులనాకయినికదివ్యవా
హినులనుజీవకోట్లనుషహితలమందుస్పృజించి పెంచినా
శనమొనరించుచుందువటుసల్పుట నీనుపిలాసమేయటం
చని సతతంబుమానసము నందుఁగలంతును వేంకటేశ్వరా.

చ. వనరుహపత్రినేత్ర! యమవంశవిభూషణ! పార్థసారథీ!
సనకసనందనాదిమునిసన్నుత! గోపనితంబినీ ప్రియా!
యనిమిషసిద్ధముఖ్యనికరార్చిత! సర్వదిగంతపాలకా!
నినుఁగొనియాడఁజాలుటకు నేరనుగావుము వేంకటేశ్వరా.

చ. పరతనగీధనానున భావమొకింతయుఁ గోరకుండ నీ
వటకొనఁచిఁబట్టి లిటుపైనటులేనుమితఃపకుండ నీ
కరుణనొనర్తువాచుధృతిఁగల్గిసతంబుధరిల్లియందు నేఁ
దిరుగుచునున్నవాఁడవనుదేవకుమారక! వేంకటేశ్వరా.

ఉ. మానవజన్మమన్న మహిమండలినుత్తమమందు విప్రుడై
మానుగఁబట్టి నీస్మరణమాని యకార్యములాచరింపఁగాఁ
బూనివ్రతంబుకాలమునుబుచ్చినఁ బ్రాణములున్నయప్పుడే
యానరుఁగాల్పుచోదురితమన్నదియుండునె వేంకటేశ్వరా

ఉ. వచ్చిన ద్రవ్యరాసి సుత బంధుసహోదరమిత్రులన్లుగా
వచ్చినసర్వలోకపరిపాలనఁజేయ నదృష్టరేఖచే
వచ్చినలెక్కఁజేయకభవత్పదయుగ్మమే భక్తితోడుతక
నిచ్చులుగొల్పువాఁడధరణీసుతవల్లభ! వేంకటేశ్వరా.

ఉ. కామమృక్తోధలోభములు గర్వమోహమునుతనరంబునీ
భూమినినాకుశాత్రీవులు ముఖ్యముగానిక వీనిగెల్వఁగా
నేమియుపాయమివటకు నిచుకతోఁచుట లేదు నాపయి
ప్రభేమనుదాల్చిచెప్పుమరవిండద శేషణ! వేంకటేశ్వరా

ఉ. శీలమనోలుచోంబుననీమల మునుఁజూచి మత్స్యభూ
పాననిగొల్చి కెరపనృపాలనిపుత్త్రుగాభివృద్ధము
న్నాలవసందుఁగొల్చినమహాత్ములఁజూచివహంచకంబు నే
లీలనుగాచినాడెటులే ననుబ్రోవుము వేంకటేశ్వరా

శేంకటేశ్వరశతకము

చ. ధనికుఁడు పేదయకాట, వసుధాపతిరాజ్యవిహీనుఁడౌటదు
ర్జనుఁడు, మహేంద్రభోగమనిశంబున బొంబులకుఁ జెల్లవం
దనమునకర్హులౌటగహనంబులు మేటిఘరంబులౌటకున్
గనుగొననీమహత్త్వమదికాదనఁజెల్లునె వేంకటేశ్వరా

ఉ. కాంతులువోయినట్టికులకాంతలునందుఁ గిరాటభామల
శ్రాంతముఘ్నాషణంబులభిరామముగా ధరియించివీధులం
దెంతయుసిగ్గులేకయివుండెఁగుచునుందారిదేమికాలమో
వెంతగదోచుచుండెయదవీర! గదాధర! వేంకటేశ్వరా

చ. అనయమునీపడంబుజములాత్మలనమ్మినభక్తసంచయం
బునకట్టుపైఁగ్రంథచయమన్ రచియించిముదంబుతోడ నీ
కునొసఁగునతఁకి వింద్రులకుఁగూర్చిసగంధునినన్నఁజేయుమం
చనినినుగోటవాడధవళాంబుజలోచన! వేంకటేశ్వరా

చ. భ్రమరముపెక్కుపుష్పములప్రాపునుజెందిసుఖంబులేమిచేఁ
గమలమునాశ్రయించుగతిగౌరవనేయులునాకునున్న లే
శముఫలితంబులేకసుమిచయ్యన నీదరిఁజేరవచ్చితి
సమయమునందుఁగానననునమ్మతి నేలుము వేంకటేశ్వరా

చ. నలస్పగరంతిదేవనరనాధపితానమఁద్రోసిపుచ్చి యీ
యిలఁగలమాడ్లులాఖ్యపురమేలినకృష్ణుఁడుభక్తితోడుతఁ
నిలిపిననీకుగ్రంథమిది నేనిపుడీయఁగ నెట్టిపుణ్యమున్
సలిపితి నోయెఱుంగనదిచయ్యనఁజెప్పుము వేంకటేశ్వరా

ఉ. దానమునందుగర్జనలడన్ని నకృష్ణఁడొసంగినట్టి యు
ద్యానములములయందుఫలంబునృపుండు నేటికిన్
గానగరాఘక్రిందయధికారులెమెక్కుచునుండికాన భూ
జానిని వేగఁదెచ్చితగుశాస్తి యొనర్చుము వేంకటేశ్వరా

ఉ. నీకడ లేకయున్నధరణీపతికృష్ణఁడొసంగినట్టియా
ప్రాకటనత్పలంబయినబాకభయం బణమాత్రమేనియుక
లేకనతంబుఁగ్రందిజనులే దిగమ్రుంగుచునుండఁజక్రమున్
గైకొనిత్రుంపవేమి? దశకంఠవిలుంతన! వేంకటేశ్వరా

చ. తనదగురాజ్యభాగమునుదారనుగోల్పడిగాడ్చుకట్టిగై
కొనియలఱువ్యమూకమునకున్ జనిభాస్కరసూతిమానసం
బునఁదలపోసినట్టినినుఁబూర్తిగఁజెత్తమునందుఁజమ్మి యే
సనయముఁదిర్గుచుఁటిసుము యంబుజలోచన! వేంకటేశ్వరా

చ. వననిధిలోమునుంగులటివర్వతశృంగమునుండి భూమిమీ
దనుబడునల్లుగాక్షసవితానముహింసనుజేయుకాలమం
దనలముఁజూచ్చువేళ దివిజారితనూజఁడుభక్తితోమనం
బునఁదలపోసినట్టినినుఁబూర్తిగనమ్మితి వేంకటేశ్వరా

ఉ. కుంకజగర్భ! శక్రిసురవందిత! నిర్జరనాథసోదరా!
శంకరచాకఖండన! నిశాచరవంశవినాశనా! హరీ!
కుంకజనేత్ర! భక్తజనవత్సల! సందమూరవర్య! నే
నింకభవత్పదంబులెదనెవ్వడునిల్పెద వేంకటేశ్వరా

శీర్షికలు

చ. కరివతి వేయివర్షములు గ్రాహముతో జలమందు ఘోరపం
గర మొనరించి తుట్టతుడఁగాయమువోపునటంచెట్టి ను
స్థిరమతినిన్ను గొల్వనరుదెంచిరయంబునఁబ్రోచినట్లు న
స్థరుణుగావుమర్థిజనకల్పమహీరుహ! వేంకటేశ్వరా

చ. కులసతులక్షణాంగనలఁగూడెడివారలతోడఁ బెక్కుచి
క్కులుసుజనాభి కెప్పునమకూర్చెడివారలతోడ భూటహ
త్యలనొనరించువారిసముదాయముతోడమరెన్నొకౌర్యములే
సలిపెడివారితోడ ననుసాటియొనర్పకు వేంకటేశ్వరా

చ. నినుబగచేతదుష్టరజసీచరవీరులు భీతిచేతఁ గం
నసృపుఁడు బాంధవంబున నసత్యవిదూరులు పాండవేయులుగా
ఘనమగుభక్తిచేత నరకాంతులనేకులు సేరిరందు భ
క్తినిసుమికొల్పిచేరెడ సుధీజనవందిత! వేంకటేశ్వరా

చ. తనయుఁడు సేయుతప్పలను దండ్రుగణింపక ప్రోచురీతి నే
ననిశమునల్పుదోసముల నాత్మదలంపక కాచి నాకిల
స్థనముగల్గకుండగ నొనర్చుము నీచరణాబ్జయుగ్మమే
మనముననమ్మినాడ బలమర్దనసోదర! వేంకటేశ్వరా

చ. నిరతమురాత్రిభాగమున నీరజమిత్రుఁడుత్రంకులోపలన్
జరణయుగంబుక్రిందఁబడిచచ్చుచునున్నవిపుయ్యలెన్నోయా
దురితము సెందకుండఁ గడుదూర మొనర్చుమటంచుభక్తితో
దటచుగఁగోరువాడెవరదా! పరమేశ్వర! వేంకటేశ్వరా

చ. శ్రతువుల నెన్ని చేసినను కానల కేగితపంబానర్చినన్
వ్రతముల నేకముల్ సలిపినన్ బంధువుని జేయనిమ్ముగ
వ్రతమును బంచులో నెఱిగి చాల ప్రయాసము లేనిభక్తి ప
ద్ధతిని పుడేను పూనితి నుదారగుణాన్విత! వేంకటేశ్వరా

చ. గురుసుతభీష్మకర్ణకృపకుంభజముఖ్యసహాయసంపదన్
గురుపతికి సుఖంబు సమకూరుట లేదని యాలకించి యీ
నరుల సహాయమేనిక మనంబునఁగోరుటమాని నిన్నె సు
స్థిరముగ నమ్మినాఁడనను జేకొనికావుము వేంకటేశ్వరా

చ. అలజమదగ్నికి సుతుఁడవై జనియించి సమస్త ధారుణీ
తలకతులన్ వధించి వసుధాస్థలిఁగ శ్రవణమానికి జనం
బులు సురలెల్ల మెచ్చుకొనఁ బూర్తిగ దానమొసంగినట్టినికా
దలఁచెదఁజిత్తమందు సంతతాబిరసమ్ముము వేంకటేశ్వరా

ఉ. గోపనితంబి నీమణులు గూడి యశోదకు నెన్నో నేరముల్
నీపయిఁజెప్ప నామెవిని నెమ్మదిబుత్త్రుఁడంచు నెంచి ని
న్నాపయిఁగట్టెగా నిపరమాత్ముఁడటంచు నెఱిగియున్న చో
నాపనిఁజేయ నొకొక వనజాసనవందిత! వేంకటేశ్వరా

చ. అనలమ మ్రింగిగోపనిచయంబును గాచుట కాళియాహిమైఁ
జని మునునాట్యమెంతయును స్పృట శైలమునాతపత్రమో
యనుకొనునట్టులెత్తుట ప్రయత్నముఁ జేసినఁజేయశక్యమే
జనులకు నీకళాకహరచాపవిఖండన! వేంకటేశ్వరా

శంక టేశ్వరశతకము

చ. పురుషునినొక్కచోటపువుబోడిని నేనొకచో నృజించి యా
యిరువుర నాపయ్యగళి పియెప్పటినుండియొయున్న యట్లునో
వరులకుఁ జూపిమోహమున వారలముంచించుచుచును మీ
వరయఁగి సీమహత్తుఁగొనియాడనశక్యము వేంకటేశ్వరా

ఉ పిల్లనగ్రోలితో నెమలిపిఁ ఛముతోఁ జరునవ్వుమోముతో
నల్లనిమేలితో విహగనాధునితోఁ గమలాలలాంగితోఁ
జల్లనిదృష్టితోడనొకసాగిరయంబునవచ్చిప్రోవు మీ
వల్లవకామిసీహృదయవాఁజబంభర! వేంకటేశ్వరా

చ. శరభమృగాధినాథమదసామజగండకపుండరీక సూ
కరచమరీలులాయకనికాయమువాన మొనర్చుకానకే
నరిగితిమంబుఁజేయుట శ్రయానముగావున భక్తితోడతక్
నిరతముగొల్పువాఁడనభిరదశఁగొచన! వేంకటేశ్వరా

చ. ధన్యుతుండైనవాఁడు తనద్రవ్యము వేశ్యలకీయఁబూనుటో
ఘనమగువర్తకంబునకు ఖర్చునుబెట్టుకొ దాచియుంచుటో
కనుగొనఁజేయుఁగాని యొకకాసును నీకిడఁడేమిహేతువో
వినియెదఁదెల్పుమాదనుజవీరభయంకిర! వేంకటేశ్వరా

చ. అరరెవృగంబుజాలకమునందుఁదగుల్కొనినట్టులేను సో
దరసుతకులైబాంధవ వితానముమధ్యనుజిక్కిపోయినన్
స్మరణనొనర్చిచేరుటకు మార్గమెఱుంగకయుంటిఁగాన న
త్వరముగఁజెప్పుమయ్యయదువంశక్షభూషణ! వేంకటేశ్వరా

బీ నినుమడినమ్మినట్టిమహనీయుఁ యందరి వెంటనఁ టియే
యనిశమునంచొంచెయొక యాకదనైనను గల్గకుఁ డఁగాఁ
గనుగొనుచుండువానరణిఁగానియెడిన్ బ్రతుకంగవారి కు
ర్వినివశమా? తలంపనరివీరభయంకర! వేంకటేశ్వరా

బీ. ఖలులగుకౌరవుల్ ద్రుపదకన్యను దత్సభకీర్తి తెచ్చి చీ
రలుతివియంగ నామెతనురక్షణఁజేసెడువారు లేమిఁజే
తులపుడుమోడ్చిప్రాపునునిదుఃఖముతోనినుగొల్వగోకలన్
గలుగఁగఁజేసిమానమునుగావవె? చివ్వుము వేంకటేశ్వరా

బీ. పాండునరేంద్రపుత్రకులు భావమునఁగనినునమ్మియుంటచే
భండనమందునిల్చి సులభంబుగవైరులనెల్లఁగూల్చి భూ
మండలమంతఁగైకొని సమస్తసుఖంబులువొందిరట్లుకా
కుండిన వెంట నే పాలియకుండురె చివ్వుమువేంకటేశ్వరా

బీ. తనయసగంధబ ధుజనదారసహోదరవద్యసంఘమున్
ఘనమగు పాడిపంటలును గంధగజేద్రతురంగసద్భటా
భినివిడనాడిరీదాకథలే నిరతంబుఁ బఠించుచుఁటిఁగా
వునదయదాల్చికావుమికభూరిగుణాకర! వేంకటేశ్వరా

బీ. అరువదినాల్గవిద్యలు వ్రయాసముచేడగ నేర్చియాపయిన్
సరసకవిత్వమల్లుటకు శక్తినిఁగల్గిభవతః-థాళిఁగా
విరచనఁజేయుకుండు నెడ వేరుగ నానరుజన్మమిచ్చట
బరమునవ్యర్థమంచుఁదెలుపన్ వలెనా? యిక వేంకటేశ్వరా

శంకటేశ్వరకావ్యము

చ. కలువములెన్నోసల్పుచునుగాలముబుచ్చెడిపుత్తననియున్
దలచునుమాడితీరెదవుధార్మికుడైబహుయోగ్యుడైయఁ ఘం
బులదెసబోకతిద్దుటకుఁబూనినహీనకులీనునైన నే
సిలుగులుసెందకుండదయచేగనుచుందువు వేంకటేశ్వరా

చ. మునులనుభక్తులన్ జిగురుబోండ్లనుపక్కినవారి నెల్ల బా
ధనుసతతంబుఁబెట్టుచు నధర్మమునన్ జరియించుచున్న నీ
తనయునినైనద్రుంతువనుదానికిసాక్ష్యము భారణీతనూ
జనిచరితంబుగాదెమధుసూదన! శ్రీధర! వేంకటేశ్వరా

ఉ. హీనకులంబునందుజనియించియయోగ్యుడుగాకయున్నచో
నానరుఁగాచువాడెవనియంటినికాన కబీరుదాసుపై
భూనుతిగన్నసత్కవులు పూర్వము నెప్పిన యాచరిత్రమే
నేనిటసాక్ష్యమిత్తునుమి నీరజలోచన! వేంకటేశ్వరా

చ. అసఘుఁడుక్రీడిబాంధవుల నన్నలఁడ్రులయుద్ధభూమిలోఁ
గనుగొనివారి నెల్ల నరకక గమకింపఁగఁజేతులాడవం
చనివచింపఁనాతనికి నవ్వుడు గీతనుజెప్పి చంకఁజే
సిననినుఁగొల్పువాడ నరసీరుహలోచన! వేంకటేశ్వరా

చ. సనకసనందనాదిమునిచంద్రులు సిద్ధనిలింకసాధ్యులున్
నినుఁగొనియాడఁజాలుటకు నేరరటచవిగ్రంథసాము
ల్లనుదెలువంగనాకెటుతలంబగునిన్ స్తుతింపఁగాను గా
వునదయదాల్చికావుమిఁక భూరిగుణాకర ! వేంకటేశ్వరా

ఉ. భారతయుద్ధకాలమునఁ బార్థుఁడునికొ విడనాడియేరినో
సారథిగాగఁగైకొనిన సద్గురుకర్ణులుగుప్పినట్టి యా
ఘోరశరంబులన్నియునుగూడి శతాంగముతోడనాతనిన్
గౌరవనాథుఁడుల్లసిలగాల్పవె చెప్పమువేంకటేశ్వరా

చ. కనకపుంజాయమించగలకాయముచేత వెలింగినిండు జ
న్వనమునఁ గ్రాలుకామినులపైనుపయోగముఁజేయఁబూనగా
ననిశముఁగొస్తముల్కలిగెనంచును నిన్నిఁకఁబూజఁజేయఁగా
దనుచునుబలుకఁపారమితమైరినిజుబిది వేంకటేశ్వరా

చ. జనకునినమ్ముపుత్త్రునిచాడ్చిన, గోవునునమ్ముకేపురీ
తినిజలజమ్మునమ్ముకొను తేటివిధుబుననిన్న మానసం
బున సతతంబునమ్మితలపోయుచునుంటినికానవేగము
క్తినిదయిచేయుమయ్య వసుదేవకుమారక! వేంకటేశ్వరా

చ. మనుజుఁడు తక్కువేళలను మానినవేడ్కనుబుచ్చునప్పుడై
నను నిశనోచి. సానియయినన్ స్మరించినముక్తివాని క
బ్బుననఁగవిందునట్లయినఁబూర్తిగ నీకుదయ్యగ్గమున్ సతం
బును దలపోయుభక్తులది పొందరె చెప్పము వేంకటేశ్వరా

చ. మురనరకాదిదానప సమూహములక సమరంబునక దివ
బరయుటకంపిలోకులకు నాపదలంతముఁజేసి నిత్యముక
గరుణనుప్రసాదింపట్టి; నుగాఢముగా మనమందునమ్మి యే
దిరుగుచునున్నవాడ వసుదేవకుమారక! వేంకటేశ్వరా

వేంకటేశ్వరతాతము

చ. సరపతిసంఘముఁ గొరిపుజనంబులుసూడఁగఁ బ్రాసదీప్తయోర
వరమున యంత్రమిత్స్యమాను వర్వతవైః తనూజుఁడప్లు నీ
కరుణనుగాదెకొట్టి సతిఁగైకొనఁజాలెను లేకయున్నచో
దరమొకొ? వానికొగొనఁగదైత్యవినాశక! వేంకటేశ్వరా

ఉ. రంగదరాతిఘం! ఖగరాజతురంగ! యటంచుదొల్లి ఖ
ట్యాంగనృపుండుప్రాణములువాసెడివేళఁబలంఁగిముక్తిఁజెం
దంగనిరంతరంబుని నెధ్యానముసేసెడిభక్తులెల్లఁ బొం
దంగవిచిత్రమేమివిబుధప్రకరార్పిత! వేంకటేశ్వరా

ఉ. పన్నగళాయి దీనజనబాంధవ! గోపనితంబిసిప్పియా!
సన్నుతకీర్తిశోభిత! నిశాచరనాశక! యంచు నెప్పుడున్
మన్ననఁజేసికొల్పుజనమండలికెల్ల నమస్కరింతునా
పన్నశరణ్య! దేవగణవల్లభవందిత! వేంకటేశ్వరా

చ. జనకునియింటనున్న హరచాపముభగ్నముఁజేయనేఁగుచోఁ
గని యలగౌతమాశ్రమముగ్రంథునఁజొచ్చిచలింఁచియొక్కచో
టనుబడియున్నతాతనిఁ దటాలునఁద్రొక్కి పథూలలామఁజే
సినభవదంఘ్రిఁగొల్తుసరసీరుహలోచన! వేంకటేశ్వరా

ఉ. నీకుసమస్తజీవులు వసిస్థలియందు సమానమట్టులగా
గాకమతోక్కతీరయిన గండశిలక వసియించునట్టి యా
భేకముజీవితంబుగడువేడుకతోడుత నింతదాక తా
నేకరణిక భరించునికమృత్యువునొందక వేంకటేశ్వరా

.ఉ. కొందఱు బీడలొటమఱి కొందఱు వైభవశీలుకొటయుగా
గొందఱు ముగ్ధులొటయును గొందఱు సత్-వినాథులొటవా
రందఱి పూర్వకర్మఫలితార్థముగాక తలంపగాను నీ
యందొకతప్పిదంబుఁగలదా కమలోదర! వేంకటేశ్వరా

ఉ. నమ్మను తీర్థయాత్రలను నమ్మను ద్దానములకబురాణముల్
నమ్మను యజ్ఞసంచయము నమ్మను ముఖ్యముగా మనంబులో
నమ్మితి నయ్య నీదుచరణంబులనారత మేను గాన శీ
ఘ్రము సవచ్చి ప్రోవుమనఘా! వనజోదర! వేంకటేశ్వరా

చ. కనులమితంబుగాఁగలిగి పట్టవలె నినునికమానసం
బునఁ దలపోయలేని జనముల్ మఱికార్యములెవ్వితేక భో
జనమును నిద్రమాత్రమనుసంగతిఁగల్గినరాత్రియైనఁ జిం
తనమొనరింపకుండని కలంజెఱిఁగింపుము వేంకటేశ్వరా

చ. జనకుని యొటనున్న సారచాపముభగ్నుముఁజేయ భూకతుల్
చని విఫలంబునొందిరనుసంగతినంతయు నాలకించి చ
య్యననట కేఁగిదానినిఁబ్రయాసముఁబొందక త్రుంచివైచి నీ
తనుగొనినావుకావె వరదా జగదీశ్వర! వేంకటేశ్వరా

చ. మరణమునొందువేళనిను మామకమానససేవిధిభక్తితో
స్మరణనొనర్పఁబూసింతు శక్తుఁడనాదునొకానొనికమే
నఱుఁగనుగాననాటికిపుడే తలపోసెదనమ్ముమింక నో
శరవిధికన్యకాహృదము సారసబంధర! వేంకటేశ్వరా

వేంకటేశ్వరశతకము

ఉ. ఈయవనీస్థలిగతము నివృత్తిసంగతినింకయెష్టారా
బోయెడిదానిఁజెప్పగలమానిజనంబులకైనఁగాని నీ
మాయనెఱుంగరాదనుచు మాదగఁగ్రంథములెల్లఁదెల్పి నే
చాయనునేనికన్ దెలియఁజాలుదుఁజెప్పము వేంకటేశ్వరా

చ. అనిమిషసిద్ధయక్షుచరాదులభండనరంగమందు గె
ల్చిఁ తరువారెవరివనసీనునఁభాసిలు పారిజాతమున్
గనుగొనిదానిభూస్థలికి గ్రక్కునఁగైకొనివచ్చి సత్యకి
చ్చిననినునావశంబెనుతిఁజేయ, రమావర వేంకటేశ్వరా

చ. వనరుహమిత్రపుత్ర)కునివల్ల ఘటోత్త-చుఁడాలమందుఁ జ
చ్చినతఱినేడ్చుపాండువులచెత విరాజినినట్టి నీమఖం
బునుగనవాంఛచిత్తమునఁబుట్టెనుగావున నొక్కసారి చ
య్యనఁజనుదెంచిచూపుము సురారివినాశక వేంకటేశ్వరా

ఉ. కాచితివీవుగోపకనికాయముపాండుస్థపాలపుత్రు)ల
గాచితివంబరీషనరకాంతునిఁగాచితివాకుచేలుని
గాచితివింక నెందఱిని కాచితివితకుఁదొల్లి నేఁడున
గాచుట భారమానరసఖా వదియింపుము వేంకటేశ్వరా

చ. శరనిధిదాటిలంకను నిశాసమయంబునఁజొచ్చిజానకీ
తరుణినిజూచిరాక్షసకదంబమునంతముఁజేసిదానవే
శ్వరుగనితిట్టిమోదమున వాయుతనూభవుఁ డప్పుతిర్గి నీ
కరుణనుగాదెరాఁగలిగె కంజదళేక్షణ వేంకటేశ్వరా

చ. నినుభగవంతుడందెటిగి నెమ్మనమందరుడెంచిచేరకుం
డినయెడ నావిభీషణుడు నిక్కముగాఁ దనవారితోడనా
యనిమొనఁగూలకుండధరయందున జీవముతోడనుండు నం
చనియెవఁడైనఁజెప్పఁగలఁడా పరమేశ్వరా వేంకటేశ్వరా

చ. వనరుహగర్భితోడ నెనవచ్చెడి కౌశికమానితో వనం
బునఁజరియించిముందు జమాప్రోలికిఁదాటకినంఁగి యామెనం
దనుడరువారఁగూల్చి యలతాపసవద్యులఁబ్రోచినట్టి ని
న్ననిశమునమ్మినాడ ధవళాంబుజలోచన వేంకటేశ్వరా

చ. అనిమిషవాహినీతనయుఁ డాహవమంతయుఁజేసి యంతుక
య్యనుబడియుండిమేనువిదనాడెడివేళను భక్తితోడ నా
త్మనుదలపోసినట్టినినుఁదప్పుకనమ్మి భజించుచుంటేగా
వునననుఁజేమితోడుతనుబోవఁడలంపుము వేంకటేశ్వరా

చ. అరయఁగనీకధన్వినటైచనరే చక్షురొక్కవేళఁ దా
మరిగినఁ జెప్పవానికరమందొకకానియుఁబెట్టకుండ మం
దిరములకేఁగుచున్ దిరిగి నిన్నితనాతనినిండఁజేయుచుం
డిరిజనులెఁదఱొప్పుదు నీరజలోచన వేంకటేశ్వరా

చ. తనరిప్పులైనకౌరవవితానమునంతయుఁజేయనెంచి ఘ
ల్లునుఁడిక సీసహాయమునుగోరఁగసమ్మతమందివచ్చి యా
తనిరథచోదకుండవయి భాత్రికిభారముఁబాపినట్టి ని
న్ననిశముఁగొల్పువాడనమరాధిపవందిత వేంకటేశ్వరా

వేంకటేశ్వరకళామ

ఉ. కాంతలబల్మిబట్టి సురకాంతునిదక్కినవారిన్ల న
 శ్రాంతముబాధబెట్టిన నిశాచరసంతతి నాలమందు నా
 యంతకుపీటికాపిన మహాత్మునిగదాభక్తితోడ నే
 స్వాంతమునన్ దలంతుదివిజాధిపవందిత వేంకటేశ్వరా

చ. అనిమిషవాహినీతనయఁ డావిదుగుండుగురుండుపెక్కు స
 న్మునివరులీవుపాండ నృకపుత్తులకున్ సగపాలునీయుమం
 చనఁగ సుయోధనుఁ డొసఁగ కంతముఁ బొందినరీతిఁబెద్దవా
 రినిగణుతింపనట్టి ఖలబృందమడంగదె వేంకటేశ్వరా

ఉ. నీదగుసేవఁజేసి రజనీచరవంశజుడైనయట్టి ప
 వ్లందుండు నంబరీషుండు మహామహుడొధువుఁడింక నెదతో
 మోదముతోడముక్తి, మునుపొందుట నేవిని దానిక్లిప్తు నీ
 పాదసరోజయుగ్మమునుబట్టితిసమ్ముము వేంకటేశ్వరా

చ. ఘనఁడుకీరీటి సైధవునిఁగయ్యమున కొరవిక్రుంకకుండఁద్రుం
 తునిని సమస్త దేశనృపతుల్ వినుచుండఁబ్రతిజ్ఞఁజేసిదా
 నినిఁబరిపూర్తిఁజేయుటకు నెన్నునమందుఁదలంచినట్టి ని
 న్ననిశమునమ్మియుంటి వసజాసనవందిత వేంకటేశ్వరా

చ. దినములు బాగు లేనితఱిఁదిర్గిమహాత్ముల నెంతయాశ్రయం
 చిననొక కార్యమైనఫలసిద్ధిఁబొందదు ద్రవ్యమూడి పో
 వునుతను పెక్కు డాశ్రమనుబొందును భూస్థలి నెంతవారిఁజై
 నననుచుఁ బలుక-వాడ సుజనప్రకరాస్పిత వేంకటేశ్వరా

చ. ఖలుఁడును యోధనాఖ్యుఁడతిగొంపనేయులఁబొందురాజపు
త్తులనొకలక్కఁయింటనుగుఁతూహలమొప్పుగనుంచిదానికిఁ
జలమునవహ్నిఁబెట్టఁగను జావకపోవుట వారలెల్ల నీ
బలమునఁగాదెభక్తజనవత్సల శ్రీధర వేంకటేశ్వరా

చ. ఘనుఁడగుకృష్ణరాయమహిళాఁతునివంటిన్సపాలుడింత దా
కను లభియింపకుండుటనుగాదె మహామహుడైనపెద్ద నా
ర్యునకెనవచ్చునత్కవివరుల్ వెఱఁగొండగ నేరకుండ్రి యా
యినరహితాబ్జముల్ క్రియమహీసుతనాయక వేంకటేశ్వరా

చ. పెనిమిటివృద్ధుఁడంచునవివేకుఁడటంచుఁ గురూపియంచుఁగా
మునిసమరంబునకొనిలువఁబూనఁగఁజాలఁడటంచునెంచియా
తనివిడనాడిపోవువనితామణియా జము వీటియంచు బా
ధనుబడకుండదాటఁగలదావచియింపుము వేంకటేశ్వరా

చ. పెనిమిటివృద్ధుఁడంచునవివేకుఁడటంచుఁ గురూపియంచునా
తనినిరసింపకుండసతతాబుచుగౌరవమొత్తోచేసి శ్రీ
వనుమఱిసల్పుచుకొగడుపుభామినియిచ్చటఁగీర్తిఁగాంచియా
యనిమిషలోకమందునుఖురూదదెదెప్పము వేంకటేశ్వరా

చ. మదయుతులైనయట్టికభయూడలిసల్పుధిఁజేరి మానవుల్
పదవులొసగుడియనుచుఁ బ్రార్థనజేసెదరంతెకాని నిక
ముదమునఁదాముముక్తి పదమున్ సమకూర్పుమటంచుసంతతం
బెడఁదలపోయరాదెజగదీశి పరాత్పర వేంకటేశ్వరా

శాంతిపాఠము

- చ. అనలమసాక్షిగావిడువమందు బ్రహ్మకరుణజేసిపెట్టియా
దిన తరుణీలలామములకించిచారను నందునుంచి వే
డకనుబరకాంతాన్ గడివక జైలుగూడెడివాని నెల్ల జీ
వనములతోడఁగాల్పునెడఁ బాపముగ్గున వేంకటేశ్వరా
- ఉ. కోరనువాజులన్ గరులఁగోరను వేరువగులెన్విముక్త
గోరనుద్రవ్యరాసులను గోరనుస్వర్గసుఖంబాకింతయున్
గోరను రాజ్యపాలనము గోరనునిశ్చలమైంభక్తితోఁ
గోరితిరూపుఁజూపుము ముకుంద రవళాదుల వంకటేశ్వరా
- చ. ఘనుడభిమన్యనందనుఁ డకాలపుష్పశృంగునొను శీత నె
వ్వనిచిత్రంబునాశుకునివల్ల నెఱింగి నొంబుచ్చినిన్ మనం
బుననిరతంబుముక్తి సుఖమాన్ సమకార్యమటంచుఁగోరుచుం
దురు నిజమిది, సాధుజనదుఃఖనినాశక! వేంకటేశ్వరా
- చ. కనులనుగానకుండనతిగర్వముతోఁ జరియించినట్టి యా
జనపతులఁ జనిరంతరమునన్ను తింజేయఁచుమింకనిన్ను నె
మ్మనమునఁ జింతనంబుఁ ట్టామాత్ర మొనర్పనిమానవాళికిఁ
జననముదక్కునేచెపుమ సారసలోచన! వేంకటేశ్వరా
- చ. జనుఁడుసుకార్యముల్ జరిపి సర్వదిగంతములందుఁగీర్తివి
ల్పినఁజననంబు ప్రాజ్యమగు శ్రీకవిజోవరశోషశాస్త్రమై
యనవరతంబుఁబున్నునెడ నాభవమటతయఁ గాకిజన్మ క
న్ననధికమంచుఁజెప్పఁడుగునా? వదియింభుము వేంకటేశ్వరా
- చ. కలియుగమందు బ్రాహ్మణులుత్త త్రియులావయివై శ్చులెల్లశూ
ద్రులగతినింక కొతుకమి తోడుత సంప్రీభవాళి, యల్లవై

- కులములరీతినుండంగనుఁగొంచు నుపేక్షయొనర్పఁబాడియా
 తెలుపుము వేగ నాకువసుదేవకుమారక! వేంకటేశ్వరా
 చ. జనములు బాగుగాను దివసంబులు సాగుచున్న నీలలం
 పును విడనాడిగర్వమునఁబుచ్చి పదంపడి యవ్వమారిపో
 యినఁగడుభక్తిఁగొల్వసపుడేమియుఁగోపముఁజెందకుండ్రబే
 మనుగనిప్రేమనిన్ను వశమా నుతిఁజేయఁగ వేంకటేశ్వరా
 చ. అరయఁగదాతలం దధికుడై సురయక్షభుజంగసిద్ధకిం
 పురుషుల గెల్చి భూవలయమున్ బరిపాలనజేసి జన్నముల్
 జరిపియశంబుదిక్కులకుఁజాటినయాబలిద్రొక్కినట్టి నీ
 చరణమెనమ్మియుంటినుమి సామజరక్షక! వేంకటేశ్వరా
 చ. ధరణితలంబునందు నన్మతంబునధర్మముద్రోహబుద్ధియునో
 బరపనితాభిలాషయును ప్రాజ్ఞులనందఱునిందఁజేయుటల్
 నిరతమునమ్మినట్టి మహనీయుల మోసమొనర్చినవృత్తుల్
 నరులకు నెక్కుడయ్యెయదన! శ్రీవర! వేంకటేశ్వరా
 చ. జనుఁడుశరీరమెన్నటికి శాశ్వతమన్నది కాదటంచు నె
 మ్మనమునఁదా నెఱిగియుఁ గుమారులబంధులఁ దక్కువారిజీ
 వనములకింక కాలమును వృద్ధి మొనర్చుచునుండఁగాని యొ
 క్కనిమునమై నిర్మొలవఁగాదలపోయెను వేంకటేశ్వరా
 ఉ. అక్కుసుమాయుధున్ గెలుచు నాతనికందవికారమాసతిన్
 చక్కనిచిన్నదానికి రసజ్జతలేకచరించుపూరుషున్
 నిక్కముగానొసంగియవనీస్థలీ నీగతిమారుఁజేయఁగా
 నక్కట హేతువున్ దెలుపుమా వినఁగోరెద వేంకటేశ్వరా

శా: శేషశతకము

- ఉ శతనసూతితీవ్రశరజాలములక బరగించి నిన్నునా
కుంతికుమారుడౌనరునిగొట్టంగ బాధసహించలేక ఖం
డితునటంచుబట్టుచువడిన్ జనివచ్చిననీరురూపముక
స్వాతముసూడగోరె దివిజాధికవందిత! వేంకటేశ్వరా
చ. తనకుఁబరాధవంబుచినతల్లియొనర్చెనటంచు నాగ్రహం
బునధ్రువుఁడౌటిగా పినభూమికివేచనిభక్తియుక్తుడై
నినుఁగొలువంగ నాతనికి నీదగురూపముఁజూపి యెవ్వకో
రిననవి యీయలేదెమును వృష్టికులాధిప! వేంకటేశ్వరా
చ. అభివిడనాడియన్యకుసుమాభి సరోజకః కేరురీతినే
గులతరుణీసుపుత్ర హితకోటినిఁదక్కినవానిడించి ని
శ్చలమగుభక్తితోడుతను సత్వరమేనినునాశ్రయించితి
గ్గలుగును సౌఖ్యమంచెదనునమ్మిపరాత్పర! వేంకటేశ్వరా
చ. ఘనఁడగు భీమసేనుఁడును గౌరవరాజుధరిత్రకోసమై
యనినొసరించువేళనగలాశ్మజుఁడతనిఁగూల్పినచు ఖం
బుచుగసికీనుసెప్పితనుఁబోవుచుంగనునీవులెక్కఁజే
యనియెడ నాతఁడేనుగునొ యందఁజెఱుంగరె వేంకటేశ్వరా
ఉ వన్నెలుచిన్నెలుక గలుగు భామలపై నెమహానుభావుడై
యున్ననరుండుగూడఁదనయుల్లము నెప్పుడ ద్రిప్పుచుండు నీ
వన్ననదే మొత్రిప్పశిఁక నాగ్రహమొతయొచెందుచుండ ని
ట్లున్నదికాలమెల్లభువనోద్భవకారణ వేంకటేశ్వరా
ఉ. నీవు సృజించినట్టిరమణీయణులన్ సరులక మృగాదులక
బూవులఘోరశైలచయమున్ దరులక ఎరులన్ వనంబుల

బావనమైనవార్ధులను బాగుగఁజూపెకాక వర్జనలో
వాచకమానచేసఁగను నందకుమారక నేంకటేశ్వరా

చ. తలవంగనిగ్మోదకము వ్రాగుటకు భుజియుపసత్సం
బులు వసియుపశైలబలముల్ ధరియింపగ నారచీర లీ
ఁబలనులభించియుండఁబరితృప్తినిబొందక తుచ్చభూపులన్
గొలిచెడివారి నేమనినఁగూడదె చెప్పుమువేంకటేశ్వరా

చ. కరములశంఖచక్రములు గర్జయుగంబునఁగుండలంబులున్
శిరమునఁబొంఁచుముగ నులశీతమయ్యాఖిది నేశులింక పే
రురమున దుగ్ధవార్ధిసుతయున్ గళసీమనుమాలఁగల్గి నీ
దరిసెనమీయునుయ్య వరదా! మునల్బీధర! వేంకటేశ్వరా

ఉ. వందనమాచరింతుఁగవాహన! రాక్షసలోకనాశనా!
నందకుమార! శేషశయనా! కరిరాజవికృతిక్షణా!
సుందరదేహ! కృష్ణ! హృదుసూదన! పద్మనభాయతామ! గో
వింద! రమేశ! రూపమను వేగమెఱుపుమువేంకటేశ్వరా

గద్యబద్ధిశ్రీమతాశ్వాసగోత్రపుత్రప్రవంశోద్భవసుబ్బరాయ
మాత్యపాత్ర) అష్టరాజతనూభవ శ్రీ) వేంకటేశ్వర
చరణారవిందధ్యాన పరాయణ సత్యనారాయ
ణాభిధాన పరీధానముణి క్రణీతబైస
వేంకటేశ్వరశతకము సంపూర్ణము.

శ్రీశంక పేశ్వరార్పణమస్తు.